

หมายเหตุ แพทยสภา

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐-๓๑ มกราคม ๒๕๖๑

๕๐ ปี
๒๕๑๑-๒๕๖๑

Happy
New
Year
2018

เมื่อประโยชน์ของท่านในการรับข้อมูลข่าวสารจากแพทยสภา
สมาชิกคนใดยังไม่ได้รับอีเมลล์แอดเดรสจากแพทยสภาโปรดติดต่อ
ตามลิ้งค์นี้ www.tmc.or.th/member_edit.php

ติดต่อส่งบทความ/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะได้ที่
email : prtmc.tmc@gmail.com

ติดตามข่าวสารการเคลื่อนไหวของแพทยสภาได้ที่ www.tmc.or.th
Facebook แพทยสภา <https://www.facebook.com/thaimedcouncil?ref=hl>
และ We Love แพทยสภา <https://www.facebook.com/themedicalcouncil?ref=hl>

E-mail : prtmc.tmc@gmail.com www.tmc.or.th

สวัสดีปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๑

วันเดือนปีผ่านผันนั้นเหลือเชื่อ
น้ำค้างระวีความยามรุ่งราง
เป็นวันที่ปีใหม่ได้มาถึง
ผ่านฤดู ผ่านห้วงหาว ผ่านดาวเดือน
ไม่มีใครอาจหยุดดูจริงไว้
แม้ลาภยศสรรเสริญเพลิดดวงมาน
เวลาจึงล้ำค่าคนนับ
ให้ได้ใช้ชีวน่ารื่นรมย์
ให้พูดคิดทำดีมีประโยชน์
ให้สร้างรักสร้างเมตตาปราณีไทย
ขอขอบคุณทุกคนที่มีความรัก
โปรดอวยพรให้ท่านสุขในทุกยาม

ตะวันเรือแสงงามยามฟ้าสาง
แดดจางจางสาดมาชายคาเรือน
เป็นวันซึ่งสมมุติไว้ให้เสมือน
เวลาเคลื่อนเลื่อนไปตามวัยวาร
อันเกิดแก่เจ็บตายในสังขาร
ก็ผันผ่านไม่อาจรั้งยังไว้ชม
แบ่งปันกับมนุษย์สุดเหมาะสม
ให้สังคมชื่นชมได้สนใจ
ให้ละโกรธชื้อตรงไม่หลงไหล
ให้สุขไฟแห่งความดีนี้ลุกลาม
ขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ฤทธิไกรในโลกสาม
สมหวังตามที่ไฝฝันทุกวันเทอญ

ด้วยความรักและปรารถนาดี
พญ.ชญวลี ศรีสุโข
บก.หมายเหตุแพทยสภา

บรรณาธิการแถลง

พญ.ชัญวลี ศรีสุโข

สวัสดีปีใหม่กับวาระที่ผ่านไปของหมอสุติฯ พญ.ชัญวลี ศรีสุโข (chanwalee@srisukho.com)

พ.ศ. ๒๕๒๗ ผู้เขียนเป็นแพทย์ประจำบ้านสูติ-นรีเวช โรงพยาบาลศิริราช ตอนนั้นแพทย์พยาบาลส่วนใหญ่กลัวไวรัสตับอักเสบบีมาก คนไข้เป็นโรคนี้ต้องคลอดห้องติดเชื้อ ปีต่อมาเริ่มมีคนไข้โรคเอดส์มารักษา ต่อจากนั้นไม่มีใครกลัวตับอักเสบบีกันเลย กลัวโรคเอดส์แทน

พ.ศ. ๒๕๒๘ มีอัลตราซาวด์ใช้ตรวจการตั้งครรภ์และโรคทางสูติ-นรีเวช หนึ่งปีหลังจากนั้นการตรวจภายในใหญ่ที่ท่าอิฐหน้าภาควิชา เพื่อตัดสินการผ่าตัดหายไป หมดยุคสมัยของการเจาะเข้า cul de sac ผ่านช่องคลอดกรณีท้องนอกมดลูก, ผิดสีข้างมดลูกเอกซเรย์ตรวจหาครรภ์ไข่ปลาอุก, เอกซเรย์ครรภ์แฝด

พ.ศ. ๒๕๓๐ คนไทยมีอัตราเกิดร้อยละ ๒-๓ คลอดตามธรรมชาติร้อยละ ๗๕-๘๐ สูติแพทย์ยังขาดแคลน การรับฝากคลอดพิเศษในโรงพยาบาลรัฐถือเป็นเรื่องปกติ หมอทั่วไปผ่าตัดคลอดได้ ยังมีคนคลอดกับหมอตำแย มะเร็งปากมดลูกเป็นสาเหตุการตายอันดับหนึ่งของหญิงไทย ปีนี้ได้จัดตั้งวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย (เปลี่ยนเป็นราชวิทยาลัยปี พ.ศ. ๒๕๓๖) เด็กหลอดแก้วคนแรกของไทยได้กำเนิดที่ รพ.จุฬาลงกรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๔ กรมอนามัยสนับสนุนโครงการสายสัมพันธ์แม่ลูกผ่านบันไดสิบขั้นเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ประสบความสำเร็จมาถึงปัจจุบัน ขณะอัตราฝากคลอดทะยานขึ้นเรื่อย ๆ จนชนร้อยละ ๔๐-๕๐ และยังไม่หยุด

พ.ศ. ๒๕๓๘ คดีฟ้องร้องมารดาและลูกตายจากการคลอดที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง สู้คดีนาน ๑๙ ปี ศาลฎีกาส่งจ่าย ๘.๓ ล้านบาท ดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี คดีนี้ทำให้ฝากคลอดอย่างระมัดระวังมากขึ้น

พ.ศ. ๒๕๔๐ นิยมผ่าตัดส่องกล้องทางสูติ-นรีเวช นิยมรับบริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ เช่น ทำเด็กหลอดแก้ว อุ้มบุญ จนสถานพยาบาลบางแห่งทำเป็นธุรกิจ

พ.ศ. ๒๕๔๕ กำเนิด สปสช. มี ม. ๔๑ เงินช่วยเหลือเบื้องต้นสำหรับผู้ได้รับความเสียหายจากบริการ พบว่าคดีเกี่ยวกับการคลอดสูงสุด ตั้งแต่ปีมีการฟ้องร้องคดีทางการแพทย์ในศาลสูงขึ้นอย่างเห็นชัด จากปีละไม่ถึง ๑๐ คดีมาเป็น ๒๐-๓๐ คดี โดย ๑/๓ ของคดีเป็นคนที่ได้รับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นจาก ม. ๔๑ มาก่อน

พ.ศ. ๒๕๕๐ สูติ-นรีแพทย์เรียนต่ออนุสาขามากขึ้น การคลอดและการผ่าตัดในโรงพยาบาลชุมชนลดลงฮวบฮาบ จำนวนผู้ป่วยส่งต่อเข้าโรงพยาบาลขนาดใหญ่มากขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบจากคดีที่เกิดขึ้น ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งได้ดำเนินคดีทางแพ่งต่อกระทรวงสาธารณสุขและดำเนินคดีทางอาญาต่อแพทย์ผู้รักษาผู้ป่วยโดยตรง

พ.ศ. ๒๕๕๕-ปัจจุบัน การประกันวิชาชีพแพทย์แพร่หลายโดยเฉพาะภาคเอกชน มีความรุนแรงในฟ้องลูกเงิน สื่อมือถือพลสูง รัฐสนับสนุนการผลิตหมอเวชศาสตร์ครอบครัว การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายนั้นผู้ป่วยเขียนพินัยกรรมปฏิเสธการรักษาหรือ Living will มากขึ้น ในภาครัฐขาดแคลนแพทย์ที่ถูกฟ้องร้องสูงและงานหนัก (เช่น สูติแพทย์ ศัลยแพทย์) ผลิตแพทย์ใหม่ปีละประมาณ ๒,๕๐๐ คน ลาออกปีละ ๙๐๐ คน

ปีใหม่นี้มาถึงแล้ว...ทำอย่างไรแพทย์เราจึงจะมีความสุขท่ามกลางความขัดแย้งระหว่างแพทย์กับคนไข้ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ...งานประกวดเรื่องเล่าของแพทย์สภาที่ผ่านมาสรุปได้ว่า แพทย์ที่คนไข้รักและศรัทธาคือคนที่เอาใจเขามาใส่ใจเรา ส่วนงานวิจัยพบว่า แพทย์ที่มีความสุข คือ แพทย์ที่มีสุขภาพดี ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ไม่มีหนี้ มีเงินออม โดยจำนวนเงินไม่ได้เป็นส่วนสำคัญกับความสุข ทุกเรามีศรัทธา มีเป้าหมายในชีวิต รักในวิชาชีพ และมีความเชื่อทางศาสนา เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ขอให้แพทย์ทุกคนมีความสุขในปีใหม่นี้และทุกปีตลอดไป

ด้วยความรักและปรารถนาดี

พญ.ชัญวลี ศรีสุโข (chanwalee@srisukho.com)

บก.หมายเหตุแพทย์สภา

อนึ่ง บก. ขอเรียนว่าหมายเหตุแพทย์สภาปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ หน้า ๔ ซึ่งมีรูปประกอบที่มีลายน้ำของ Shutterstock นั้นได้ผ่านการซื้อลิขสิทธิ์ของโรงพิมพ์แล้ว แต่โรงพิมพ์ได้นำภาพที่ไม่มีลิขสิทธิ์มาลง กองบรรณาธิการหมายเหตุแพทย์สภาขอพระคุณสมาชิกแพทย์สภาที่ช่วยตรวจสอบ

หน้า

สวัสดีปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓

บรรณาธิการแถลง

๔

สารอวยพรปีใหม่ ๒๕๖๑

๕

สารจากนายกแพทย์สภา

๘

สารจากเลขาธิการแพทย์สภา

๙

สารจากที่ปรึกษาแพทย์สภา

๑๐

ปูชนียจารย์

๑๑

หมอกับกฎหมาย

๑๓

ข้อคิดข้อเตือนใจ

๑๔

Global Medicine

๑๕

ข่าว-กิจกรรมแพทย์สภา

๑๖

โต๊ะข่าวแพทย์สภา

๑๘

หมายเหตุแพทย์สภา

๔

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ศ. เกียรติคุณ นพ.สมศักดิ์ โล่ห์เลขา

ศ. ดร. นพ.ประสิทธิ์ วัฒนาภา

นพ.สัมพันธ์ คมฤทธิ์

นพ.สุกิจ ทศนสุนทรวงศ์

บรรณาธิการอำนวยการ

ศ. คลินิกเกียรติคุณ นพ.อำนาจ กุศลนันท์

บรรณาธิการ

พญ.ชัญวลี ศรีสุโข

กองบรรณาธิการ

รศ. นพ.ภาคภูมิ สุปิยพันธุ์

นพ.เกรียง อัสวรุ่งนิรันดร์

รศ. นพ.บุญส่ง พังจันทน์

พล.อ.ต. นพ.อิทธิพร คณะเจริญ

นพ.สุชาติ เลขาบริหาร

น.ท. นพ.ธนาธิป ศุภประดิษฐ์

ศ. คลินิกเกียรติคุณ พญ.วิบูลพรรณ ฐิตะดิลก

นางพลอยรัตน์ พวงชมพู

นางสาวกรองแก้ว พรหมะวัน

พิสูจน์อักษร

พญ.นันทยา ตัณฑุณท์

เจ้าของ

สำนักงานเลขาธิการแพทยสภา

ที่อยู่ : อาคาร ๖ ชั้น ๗

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์

อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๐ ๑๘๘๖

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๖๑๔-๕

E-mail add. : prtmc.tmc@gmail.com

Website : www.tmc.or.th

ในศุภวาระดิถีขึ้นปีใหม่พุทธศักราช ๒๕๖๑ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงอภิบาลให้สมาชิกแพทยสภาทุกคนประสบแต่ความสุข ความเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยและสัมฤทธิ์ผลในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ

นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เนื่องในศุภมงคลสมัยขึ้นปีใหม่ปีนี้ ผมขออาราธนาคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านสมาชิกแพทยสภาศรัทธาและนับถือ ขอได้โปรดคุ้มครองดูแลให้ท่านสมาชิกและครอบครัวประสบแต่สิ่งดีงาม ห่างไกลจากโรคภัยไข้เจ็บ และภัยอันตรายทั้งปวง บรรลุความสำเร็จทั้งทางโลกและทางธรรม สิ่งใดที่เป็นกุศลและมุ่งหวัง ขอให้ได้สิ่งนั้นทุกประการ

ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนาภา
นายกแพทยสภา

เนื่องในศุภวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๑ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ทุกคนเคารพสักการะ ได้โปรดดลบันดาลประทานพรให้คณะกรรมการและสมาชิกแพทยสภาทุกคน ประสบความสุขสวัสดิ์ มีความเจริญรุ่งเรือง ถึงพร้อมด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการรักษามาตรฐานแห่งวิชาชีพ นำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีแก่พี่น้องประชาชนสืบไป

นายแพทย์เจษฎา โชคดำรงสุข
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เนื่องในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๑ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายได้โปรดอภิบาลให้ทุกคนประสบแต่ความสุข ความเจริญสิริสวัสดิ์พัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผลในสิ่งที่ตั้งใจจะทำงานสิ่งใดก็สำเร็จราบรื่น ยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริ เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์พัฒนาสังคมและประเทศชาติให้สถิตสถาพรตลอดไป

นายแพทย์วชิระ เพ็งจันทร์
อธิบดีกรมอนามัย

ความลับของการรักษาคนไข้ นั่นคือ “ความรักคนไข้”
สุขภาพและสบายใจตลอดปี ๒๕๖๑ ครับ

นายแพทย์สมศักดิ์ อรรฆศิลป์
อธิบดีกรมการแพทย์

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สมาชิกแพทยสภาทุกคนเคารพนับถือ เสด็จพระบารมีอันแผ่ไพศาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร โปรดดลบันดาลประทานพรให้สมาชิกแพทยสภาทุกคนมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ คิดหวังสิ่งใด ขอให้สำเร็จลุล่วงตามที่ปรารถนาทุกประการ

พลโท สาโรช เชี่ยวขจี
เจ้ากรมแพทย์ทหารบก

สารอวยพรปีใหม่ ๒๕๖๑

เนื่องในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกได้โปรดดลบันดาลให้ท่านสมาชิกแพทยสภาและครอบครัวจงประสบแต่ความสุขความเจริญในหน้าที่การงาน ตลอดจนมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยและภัยอันตรายใด ๆ ทั้งปวง ตลอดทั้งปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ ด้วยเทอญ

พลเรือโท สมคิด ทิมสาด
เจ้ากรมแพทยทหารเรือ

ในศุภวาระดิถีขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๑ กรมแพทยทหารอากาศมุ่งมั่นพัฒนาการแพทย์ยุทธการและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อให้สมาชิกแพทยสภาทุกคนมีความสุข ปลอดภัย และพร้อมให้การสนับสนุนแพทยสภาต่อไป

พลอากาศโท นรินทร์ พิเดช
เจ้ากรมแพทยทหารอากาศ

เนื่องในศุภวาระดิถีขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๑ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายโปรดคุ้มครองและดลบันดาลให้สมาชิกแพทยสภาทุกคนประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง มีพลังกายพลังใจที่จะทำประโยชน์ให้แก่วงการแพทย์และการสาธารณสุขตลอดจนสังคมไทยอย่างสืบเนื่องต่อไป

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ปิยะมิตร ศรีธรา
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี

ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขอมวลสมาชิกแพทยสภาทุกคนร่วมจิตร่วมใจสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เพื่อร่วมกันสรรค์สร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมในระบบสุขภาพของสังคมไทยสืบต่อไป

นายแพทย์นรินทร์ พิทักษ์วัชร
คณบดีวิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เนื่องในศุภวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๑ กระผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกที่ทุกคนเคารพนับถือ ได้โปรดดลบันดาลให้ท่านและครอบครัวประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ อุดมไปด้วยจตุรพิธพรชัย สำเร็จในทุกสิ่งที่ท่านมุ่งหวังไว้ทุกประการ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพงศ์ วัชรสินธุ
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๖๑ แก่สมาชิกแพทยสภาทุกคน ขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายได้โปรดอวยพรให้สมาชิกแพทยสภาทุกคนประสบแต่ความสุข ความเจริญ และสุขภาพแข็งแรงตลอดไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์พิสิษฐ์ ปริยาพรรณ
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สารอวยพรปีใหม่ ๒๕๖๑

ปีใหม่อ่างเข้ามาพาสดใส จิตใจเบิกบานคิดการใด ๆ ที่ตั้งงามให้สมประสงค์ สุขภาพกายใจจิตดีตั้งหวัง
ไม่พะวง ไม่มีภัยอันตรายมาผจญทั้งครอบครัว

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อมร สีสารัมภ์
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ขออวยพรให้สมาชิกแพทยสภาทุกคนมีความสุขกาย สุขใจ ตลอดปีใหม่ ๒๕๖๑ และตลอดไป

ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุกิจ พันธุ์พิมานมาศ
คณบดีสำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ศุภฤกษ์ดิถีขึ้นปีใหม่นี้ผมขออาราธนาคุณพระธาดาตุศอยุสเทพและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้สมาชิก
แพทยสภาและครอบครัวประสบแต่ความสุข สมบูรณ์ในสิ่งที่พึงปรารถนาทุกประการ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรณกิจ โลจนาภิวัฒน์
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“เกิดขึ้น ตั้งอยู่ เจริญต่อไปไม่หยุดยั้ง” ครับ ขอให้ปีใหม่ ๒๕๖๑ นี้เป็นปีที่ดีสำหรับเพื่อน/พี่/น้องแพทย์
ทุก ๆ คนครับ

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ศิริเกษม ศิริลักษณ์
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ขอبارมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านนับถือและبارมีองค์พระมหาธาตุเมืองนครศรีธรรมราชจงดลบันดาลให้
ท่านประสบสุข มีโชคชัยทุกประการ

นายแพทย์ปรัชญะพันธุ์ เพชรช่วย
คณบดีสำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๑ ผมขอส่งความปรารถนาดีแต่สมาชิกแพทยสภาทุกคน ขออาราธนาคุณ
พระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงบันดาลประทานพรให้สมาชิกแพทยสภาทุกคนประสบแต่ความสุข
ความเจริญ สุขกาย ใจ เจริญก้าวหน้า ปลอดภัย และโชคดีตลอดไป

ดอกเตอร์ นายแพทย์วิชัย เทียนถาวร
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๑ กระผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อีกทั้ง
พระบารมีของสมเด็จพระบรมราชชนก ได้โปรดดลบันดาลประทานพรให้สมาชิกแพทยสภาทุกคน พร้อมทั้ง
ครอบครัว จงประสบแต่ความสุขสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ มีความสำเร็จ
ในสิ่งที่ตั้งงามสมปรารถนาทุกประการ ตลอดปีใหม่นี้ครับ

ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์สุรวิทย์ เตชะธวานันท์
คณบดีวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

สังคมผู้สูงวัยสมบูรณ์แบบ

+ ช่วงนี้เข้าสู่ช่วงสุดท้ายของปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และจะเริ่มเข้าสู่ปีที่แพทยสภามีอายุ ๕๐ ปี วงการแพทย์และการสาธารณสุขเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงเฉพาะภายในประเทศไทยเท่านั้นในหลากหลายประเทศทั่วโลกก็เปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ประเทศที่เป็นสังคมผู้สูงวัยสมบูรณ์แบบ (Aged Society : สังคมที่อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ของประชากรอายุเกิน ๖๐ ปี หรืออย่างน้อยร้อยละ ๑๔ ของประชากรอายุเกิน ๖๕ ปี) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และรัฐบาลไทยมีแนวโน้มจะมีมาตรการส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ในวัยเจริญพันธุ์มีบุตรเพิ่มขึ้นเพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนประชากรวัยทำงานในอนาคต การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างอายุประชากรไทยที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้จะส่งผลโดยตรงต่อระบบการให้บริการด้านสุขภาพและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแพทย์และพยาบาล

สิ่งที่คู่ขนานกันไปกับการเปลี่ยนแปลงของวงการแพทย์และการสาธารณสุขของประเทศคือการปรับปรุงการดำเนินการของแพทยสภา ซึ่งได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการและการประชุมมากขึ้น รวมทั้งมีแผนงานสร้างฐานข้อมูลกลางของสมาชิกแพทยสภาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยและถูกต้อง ในขณะเดียวกันแพทยสภามีโครงการที่จะสื่อให้สังคมได้เข้าใจลักษณะการปฏิบัติงานของแพทย์ การให้บริการด้านสุขภาพและการบริหารผู้ป่วยภายใต้สถานการณ์ที่การจัดสรรทรัพยากรประเภทต่าง ๆ ให้แพทย์และสถานพยาบาลไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่ควรเป็น การเปิดช่องทางและโอกาสให้สมาชิกแพทยสภาสามารถให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการของแพทยสภา การปรับปรุงการดำเนินการของแพทยสภาเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อลดช่องว่างระหว่างแพทยสภา กับแพทย์และสังคม เสริมสร้างความไว้วางใจของสังคมต่อแพทย์ที่มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ กิจกรรมหลากหลายประเภทที่แพทยสภาจะจัดในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องในวาระที่แพทยสภามีอายุ ๕๐ ปี

จะสร้างความชัดเจนและส่งเสริมให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้

เนื่องในโอกาสที่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กำลังจะสิ้นสุดลง และปี พ.ศ. ๒๕๖๑ กำลังจะเริ่มต้นนี้ น่าจะเป็นช่วงเวลาที่ดีที่จะได้ทบทวนการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิตที่ผ่านมา ภาระหน้าที่ที่เคยปฏิบัติไว้เมื่อครั้งจบการศึกษาและเข้ารับพระราชทานปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต ส่วน

แพทยสภาตั้งใจที่จะทบทวนการดำเนินการที่ผ่านมาเช่นเดียวกันเพื่อปรับปรุงการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งแพทยสภาในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ และพัฒนาให้การดำเนินการสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นและที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับแพทย์ การให้บริการด้านสุขภาพ และการบริหารผู้ป่วย

ในนามของแพทยสภา ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านเคารพนับถือจงอำนวยพรให้ท่านประสบความสำเร็จตามคำปฏิญาณที่ให้ไว้ มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพการงานและมีชีวิตครอบครัวที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขความอบอุ่นตลอดไป

**“ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตน เป็นที่สอง
ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ เป็นกิจที่หนึ่ง
ลภกทรัพย์และเกียรติยศ จะตกแก่ท่านเอง
ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ ให้บริสุทธิ์”**

และขอให้ทุกคนปฏิบัติตามพระราโชวาทของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

พ.อ.สุกิจ ทัศนสุนทรวงศ์

ทบทวนสิ่งที่ทำ นำสิ่งดี ๆ ให้ประจักษ์ในปี ๒๕๖๑

+ หมายเหตุแพทยสภาฉบับนี้เป็นช่วงเวลาต้นปีงบประมาณใหม่ปี ๒๕๖๑ คาบเกี่ยวกับช่วงส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ตามปฏิทินสากล จึงเป็นฉบับส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่หรือเริ่มต้นปีใหม่ก็ตาม ท่านที่มีตำแหน่งราชการอาจได้เปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งใหม่ ท่านที่เกษียณอายุราชการได้เริ่มต้นชีวิตข้าราชการบำนาญที่ได้ทำในสิ่งที่ชอบที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ตามอัธยาศัย ท่านที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานต่าง ๆ ก็ได้ทำหน้าที่มาครบวาระ ๑ ปี หรือเกือบจะ ๑ ปี ทั้งหลายทั้งปวงในช่วงเวลานี้จะเป็นการทบทวนเรื่องราวต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมาว่าผลงานเป็นอย่างไร เกิดมรรคผล เกิดปัญหาอุปสรรคใดบ้างที่ทำให้งานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และจะทำอะไรต่อไปในปีให้ผลงานเป็นประจักษ์จึงเป็นที่มาของหัวข้อ “ทบทวนสิ่งที่ทำ นำสิ่งดี ๆ ให้ประจักษ์ในปี ๒๕๖๑”

ในฐานะที่ผู้เขียนได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เลขาธิการแพทยสภาซึ่งรับผิดชอบงานด้านธุรการ ทรัพย์สิน และบุคลากรของแพทยสภา หรือการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการแพทยสภาในเรื่องต่าง ๆ จึงขอทบทวนสิ่งที่ได้ดำเนินการมาและสิ่งที่จะดำเนินการต่อไปในปีงบประมาณใหม่นี้ ด้วยนโยบายของคณะกรรมการแพทยสภาในวาระ ๒๕๖๐-๒๕๖๒ เห็นความสำคัญของการสื่อสารเพื่อลดช่องว่างระหว่างวิชาชีพแพทย์กับประชาชน ด้วยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในช่องทางต่าง ๆ การดำเนินการด้านเรื่องร้องเรียนทางจริยธรรมให้รวดเร็วและเป็นธรรม หลักสูตรการศึกษาทางการแพทย์ทั้งระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าให้การผลิตแพทย์ตอบสนองต่อนโยบายและความต้องการของสังคม ให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานสำหรับการประชุมต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง และปลอดภัย การติดต่อสื่อสารได้ปรับมาใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยอีเมลหรือลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์ วารสารต่าง ๆ ได้แก่ หมายเหตุแพทยสภานี้ก็ได้ทำเป็น E Magazine นอกจากประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสารที่ดีขึ้นแล้วยังช่วยรักษาสังแวดล้อมด้วยการลดการใช้กระดาษ ลดการใช้พลังงาน นอกจากนี้ในด้านกฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ได้เสนอแก้ไขกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ กฎหมายที่สำคัญกำลังเสนอขอแก้ไข ได้แก่ (ร่าง) พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (ร่าง) พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

สำหรับการดำเนินการในปี ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นปีที่มีวาระพิเศษคือ วันที่ ๙ ตุลาคม เป็นวันคล้ายวันสถาปนาแพทยสภาตาม

พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ครบ ๕๐ ปี จึงกำหนดจัดกิจกรรมในวาระพิเศษดังกล่าว โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านต่าง ๆ ทั้งนี้โครงการหรือกิจกรรมที่จะจัด ได้แก่ การประชุมวิชาการระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ ศูนย์แสดงสินค้าอิมแพ็คเมืองทองธานี การประชุมในวันคล้ายวันสถาปนาแพทยสภาวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ โครงการหมอชวนวิ่ง ซึ่งเชิญชวนบุคลากรด้านสุขภาพร่วมกันชวนประชาชนวิ่งออกกำลังกายทั่วประเทศทุกจังหวัด โครงการคัดเลือกแพทย์ดีเด่น โครงการคัดเลือกแพทย์ต้นแบบ โครงการสร้างหอประวัติศาสตร์โครงการสร้างหอเกียรติยศสำหรับผู้สร้างคุณูปการต่อวงการแพทย์ไทย โครงการประกวดบทความเรื่อง “รักนะจึงบอก” รายละเอียดของกิจกรรมโครงการต่าง ๆ จะได้ประชาสัมพันธ์ให้ทราบต่อไป

นอกจากนี้กระทรวงสาธารณสุขได้จัดสรรงบประมาณก่อสร้างอาคารสภาวิชาชีพ ๑๔ ชั้นให้เป็นอาคารสำนักงานแพทยสภา รวมทั้งสภาวิชาชีพด้านสุขภาพต่าง ๆ กำหนดแล้วเสร็จและส่งมอบได้ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ โดยจะเปิดใช้สำนักงานได้ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ซึ่งจะทันสำหรับการจัดกิจกรรมงาน ๕๐ ปีแพทยสภา

สุดท้ายนี้เนื่องในวาระอันเป็นศุภมิ่งมงคลวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๑ ขออำนาจแห่งบุญบารมีที่ทุกคนได้สร้างมา จงน้อมนำให้ท่านและครอบครัวมีสุขภาพแข็งแรง มีความสุข มีความพร้อมและมีโอกาสที่จะได้ทำในสิ่งที่เกื้อประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว หน่วยงาน สังคม และประเทศชาติ ให้มีความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

การเปลี่ยนแปลงในการทำงานของแพทย์

ในระยะสี่สิบปีที่ผ่านมาสังคมไทยเปลี่ยนแปลง ความไว้วางใจแพทย์และวิทยาศาสตร์ลดลง ประชาชนให้ความสนใจเรื่องความผิดพลาดหรือผลข้างเคียงจากการรักษาพยาบาลมากขึ้น ชอบมองเรื่องในแง่ร้ายมากกว่ามองในแง่ดี นำความไม่พอใจจากการรักษาพยาบาลไปร้องเรียนสู่ศาลมากขึ้น

ประชาชนมีความคาดหวังสูงว่าการรักษาพยาบาลต้องได้ผลดีทุกราย ถ้าผลไม่ดีก็คิดว่าเกิดจากการรักษาที่ผิดพลาดของแพทย์ ความจริงความเสี่ยงบางอย่างเกิดขึ้นนั้นแม้แต่แพทย์ที่เก่งที่สุดในปัจจุบันทำอย่างดีที่สุดแล้ว ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงความเสี่ยงได้ทุกราย ปัญหาที่ประชาชนและผู้พิจารณาตัดสินทั้งหลายไม่เข้าใจรวมทั้งแพทย์ที่ไม่ได้รักษาผู้ป่วย คือ มองเหตุการณ์ย้อนหลัง เมื่อทราบคำตอบแล้ว แพทย์ที่ดูแลผู้ป่วยในระยะแรกบางครั้งที่เรอบอกไม่ได้ว่าผู้ป่วยเป็นโรคอะไร เนื่องจากในระยะแรกหลายโรคมีอาการเหมือนกัน เมื่อเวลาผ่านไปอาการชัดเจน แพทย์ที่มาทีหลังจะบอกได้ดีขึ้น เพราะได้ข้อมูลมากกว่า

บางคนมีความเห็นว่า ผู้ป่วยเสียหายหรือเดือดร้อนเราควรให้การช่วยเหลือโดยไม่ต้องดูผิดถูก แต่หาวิธีไม่ว่าการกระทำโดยไม่ดูความถูกต้องนี่จะเป็นผลเสียในระยะยาว แพทย์ที่ตั้งใจรักษาอย่างดีที่สุดเมื่อเกิดการฟ้องร้องและพิจารณาให้แพทย์ต้องจ่ายชดเชยให้ผู้ป่วย ทำให้แพทย์รู้สึกว่าการรักษาผิดพลาด มีแนวโน้มที่แพทย์จะลาออกจากระบบมากขึ้นและวิธีรักษาจะเปลี่ยนไปเป็นการรักษาแบบป้องกันมากขึ้น ในต่างประเทศ เช่นสวีเดน เขาจะไม่จ่ายชดเชยให้ผู้ป่วยถ้าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นแม้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้รักษาก็เกิดเรื่องแบบเดียวกันได้ เมื่อมีปัญหาแทรกซ้อนแต่แพทย์รักษาให้หายได้ เป็นปกติเขาก็จะไม่จ่ายชดเชยให้ผู้ป่วย ความรู้สึกทางจิตใจ เช่น ตกใจ กลุ้มใจ เขาไม่จ่ายชดเชยให้ แต่ประเทศไทยเราจ่ายให้หมดทุกเรื่อง

ผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขอยากเห็นผู้ป่วยปลอดภัย ช่องคลอดและลดการผ่าตัดคลอด แต่ปรากฏว่าโรงพยาบาลเอกชนส่วนใหญ่ผ่าตัดคลอดเกินครึ่ง ในอดีตเราให้คลอดทางช่องคลอดเมื่อเกิดปัญหาแทรกซ้อนประชาชนยอมรับได้ เพราะดีกว่าคลอดเองที่บ้านโดยหมอตำแย ในปัจจุบันถ้ามีปัญหาแทรกซ้อนจากการคลอดโรงพยาบาลถูกฟ้องเรียกค่าเสียหาย คดีที่เกิดจากการคลอดที่ฟ้องเรียกค่าเสียหายในหลักประกันสุขภาพส่วนใหญ่เกิดจากการคลอดทางช่องคลอด เด็กตัวใหญ่ เด็กอยู่ในท่าผิดปกติ

เป็นต้น การฟ้องร้องทำให้การตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อการวินิจฉัยและติดตามโรคจะเพิ่มมากขึ้น การใช้ยาจะต้องเพิ่มมากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาการฟ้องร้อง คือ อธิบายให้ผู้ป่วยทราบว่าตนเป็นโรคอะไร ข้อดีข้อเสียของการรักษาตามความเป็นจริง เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงต้องบอกให้ผู้ป่วยและญาติใกล้ชิดทราบ โรงพยาบาลต้องแจ้งบุคลากรทางการแพทย์มากขึ้น การผลิตแพทย์เพิ่มไม่มีความหมายถ้าไม่มีตำแหน่งบรรจุเข้าทำงาน ปรึกษาและส่งต่อก่อนที่จะมีปัญหา การบันทึกเวชระเบียนสำคัญอย่างยิ่งเมื่อเกิดการฟ้องร้องขึ้น วงการแพทย์จะต้องอธิบายให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาตัดสินและประชาชนเกี่ยวกับความแตกต่างในการตอบสนองของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตโรคเดียวกันอาการอาจไม่เหมือนกัน ให้การรักษาอย่างเดียวกันผลการรักษาอาจไม่เหมือนกัน

ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ผมขอให้แพทย์ทุกคนมีความสุข เป็นที่รักของทุกคน มีสุขภาพดีและแข็งแรง ประสบความสำเร็จในทุกด้านและมีความสุขในจิตใจ ไม่มีเรื่องวิตกกังวล ไม่เครียดและห่างไกลจากการฟ้องร้อง นอกจากนี้ผมอยากเห็นแพทย์ของเราทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีความอดทนและสามารถปรับตัวต่อสิ่งเลวร้ายทั้งหลายได้ มีความเมตตากรุณาและเห็นใจผู้อื่น มีความสามัคคีและศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต

ดร.อุทัยพันธ์ อภิวิจิตรกุล

ภาระงานและคุณภาพชีวิต ของแพทย์ในภาครัฐ

จากการไปเยี่ยมแพทย์เกือบทุกจังหวัดของประเทศในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาตามโครงการแพทยสภา
สัญจรโดยอนุกรรมการสมาชิกและมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งผมเป็นประธานอยู่นั้น มีเรื่องที่สมาชิก
แพทยสภาอัดอัดและเป็นปัญหามากมายทั้งในเรื่องของความปลอดภัยในการทำงาน ความเสี่ยงต่อการ
ถูกฟ้องร้องภาระงานที่หนักและเหนื่อย ค่าตอบแทนที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่เท่ากัน และการทำงานประสานกันระหว่าง
โรงพยาบาลชุมชนกับโรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาลทั่วไป

อีกทั้งยังมีปัญหาเรื่องการเรียนต่อของแพทย์ใช้ทุน ซึ่งหลาย
เรื่องอยู่ในอำนาจของแพทยสภาโดยตรง แต่หลายเรื่องก็ไม่ได้
อยู่ในอำนาจหน้าที่ของแพทยสภาแต่ก็พยายามสื่อสารไปยัง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องหรือแม้แต่องค์กรทางกฎหมาย ซึ่ง
แพทยสภาให้ความสำคัญในการไปรับฟังปัญหา รับฟังข้อคิดเห็น
และข้อเสนอแนะจากสมาชิกตลอดมาทั่วทั้งประเทศ มาครั้งนี้
ประเด็นที่ต้องการจะนำเสนอ คือ เรื่องภาระงานและคุณภาพชีวิต
ของแพทย์ในภาครัฐ

แพทยสภาได้ออกประกาศกรอบเวลาในการทำงานของ
แพทย์ภาครัฐโดยมีเนื้อหาสองส่วน ส่วนที่หนึ่งเกี่ยวกับแพทย์
เพิ่มพูนทักษะ ระบุว่าการทำงานนอกเวลาราชการไม่ควรเกิน
๔๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และข้อที่สองการอยู่เวรอุบัติเหตุ
ฉุกเฉินไม่ควรอยู่เกิน ๑๖ ชั่วโมงติดต่อกัน อีกส่วน
หนึ่งพูดถึงแพทย์ทั่วไปที่มีอายุมากกว่า ๕๕ ปี
สมควรได้รับสิทธิในการงดอยู่เวรนอกเวลา
ราชการ

ทั้งนี้ ต้องใช้ข้อมูลจากการวิจัยของ
แพทยสภาเอง ข้อมูลจากต่างประเทศทั้งยุโรปและ
อเมริกา ข้อมูลจากการวิจัยของคณะแพทย์ในจังหวัด
ภาคอีสานรวมกัน ประกอบกับคำนึงถึงบริบทและความ
เป็นจริงของประเทศจึงออกมาเป็นเนื้อหาข้างต้น และเชื่อว่าหลังจาก
ที่ประกาศนี้ออกมาผู้ที่ได้อ่านคงจะไม่สามารถเข้าใจได้ทั้งหมด
เพราะต้องอ่านโดยละเอียดและก็ใช้วิจารณ์ถกเถียง ทั้งนี้ ผู้ที่ไม่เข้าใจ
หลายคนอาจจะคิดไปในทางที่ว่าไม่สามารถปฏิบัติได้จริงหรือว่า
อาจจะไม่เป็นประโยชน์

ในฐานะของประธานอนุกรรมการพิจารณาในเรื่องนี้ยืนยันว่า
จะเป็นประโยชน์ในระยะยาวอย่างแน่นอนโดยสรุปข้อชี้แจงสั้น ๆ
ดังนี้ครับ

๑. ใช้เฉพาะโรงพยาบาลรัฐเท่านั้น

๒. วัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองและดูแลคุณภาพชีวิตของแพทย์
ไม่เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการรักษาคนไข้

๓. ในกรณีที่โรงพยาบาลไม่สามารถจัดบุคลากรให้ทำงานตาม
กรอบเวลานี้ได้ผู้บริหารสามารถใช้ดุลพินิจหรือใช้พระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
เพื่อให้งานราชการเป็นไปอย่างเรียบร้อย

๔. เชื่อว่าจะมีโรงพยาบาลอีกหลายโรงที่
แพทย์จะต้องทำงานเกินกรอบนี้ ทั้งนี้ เพื่อ
ประโยชน์ต่อราชการและประโยชน์ต่อประชาชน

๕. ประกาศนี้เป็นเพียงแนวทางในการ
ปฏิบัติและเพื่อให้กระทรวงสาธารณสุขสามารถนำ
ไปต่อรองเพื่อให้ได้ตำแหน่งแพทย์ในราชการจาก
รัฐบาล (กพ.)

และวัตถุประสงค์ที่ลึกที่สุด คือ ในกรณีที่แพทย์ทำงาน
ราชการแล้วถูกฟ้องร้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ทำงานเกินกรอบ
ที่แพทยสภาประกาศโดยเป็นไปเพื่อประโยชน์ของราชการและ
ประชาชนแล้วน่าจะเป็นประโยชน์ต่อรูปคดีไม่ว่าจะในศาลหรือ
องค์กรที่พิจารณาคดี

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าประกาศแพทยสภานี้จะเป็นประโยชน์
และก่อให้เกิดแนวคิดที่สร้างสรรค์ทั้งต่อโรงพยาบาล เพื่อน
ร่วมงาน และประชาชน ในโอกาสปีใหม่นี้ขอให้สมาชิกแพทยสภา
ทุกคนได้รับได้พบพบแต่สิ่งดี ๆ ได้คิดได้ทำแต่สิ่งดี ๆ และขอให้
อานิสงส์แห่งความดีที่ท่านได้กระทำนั้นหนุนนำให้ชีวิตของทุกคน
ประสบความสำเร็จและเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

ศาสตราจารย์ นายแพทย์หลวงวิเชียรแพทยาคม

ปูชนียาจารย์ของพวกเราในฉบับนี้เป็นแพทย์ไทยคนแรกที่เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระยา ซึ่งเดิมเรียกว่า “โรงพยาบาลคนเสียจริต” และท่านเป็นผู้ที่ทำให้ “กระทรวงสาธารณสุข” มั่นคง เป็นปึกแผ่น มีทิศทางมากมาย และไต่อาจนถึงทุกวันนี้ ท่านคือ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หลวงวิเชียรแพทยาคม (เกียร วิเชียรแพทยาคม)

ศาสตราจารย์ นายแพทย์หลวงวิเชียรแพทยาคม เป็นคนบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เกิดในตระกูล “ตู่เชียร” เป็นบุตรคนสุดท้องของ นายต้อย และ นางยิ้ม ตู่เชียร เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๐ ต่อมาท่านได้มาอยู่ที่ วัดพิชัยญาติธนบุรี เข้าเรียนหนังสือครั้งแรกที่โรงเรียนประถมอนงค์ วัดอนงคาราม เรียนต่อที่โรงเรียนมัธยม สุขุมาลัย วัดพิชัยญาติ และเรียนจบชั้นมัธยมที่ โรงเรียนมัธยมอนงค์ (ต่อมาเป็นโรงเรียนมัธยม บ้านสมเด็จพระยา)

ท่านเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนราชแพทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕ โดยเป็นนักเรียนทุนรัฐบาล เรียนแพทย์แผนปัจจุบันหลักสูตร ๕ ปี ท่านจบเป็นแพทย์ประกาศนียบัตรรุ่นที่ ๒๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ เมื่อจบการศึกษาแล้วท่านเข้ารับราชการตำแหน่งแพทย์ป้องกันโรค กรมสุขภาพภิบาล กระทรวงนครบาล ทำหน้าที่เป็นแพทย์หมุนเวียนไปอยู่ในโรงพยาบาลต่าง ๆ ได้แก่ โรงพยาบาลคนเสียจริต โรงพยาบาลบางรัก โรงพยาบาลกลาง เป็นต้น

ท่านได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลคนเสียจริต เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ ต่อจากนายแพทย์ โมเดิร์น คาธิวส์ (Dr. Modern Cathews) จึงนับเป็นคนไทยคนแรกที่เป็นผู้อำนวยการ ท่านได้วางรากฐานของโรงพยาบาลคนเสียจริต (ต่อมาเป็นโรงพยาบาลโรคจิต ธนบุรี และโรงพยาบาลสมเด็จพระยาตามลำดับ) รากฐานของงานจิตเวชและสุขภาพจิตไว้มากมายเป็นอเนกประการ โดยเฉพาะการปรับปรุงสภาพของโรงพยาบาลให้มีต้นไม้ดอกไม้สวยงามร่มรื่น และมีสนามเทนนิสที่งดงามมาก

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๒ ท่านได้รับทุนของมูลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ ไปเรียนสาขาวิชาโรคจิตที่มหาวิทยาลัย Johns Hopkins, New York Mental Health Center, State Michigan Psychopathic Hospital และ State Boston Psychopathic Hospital ประเทศสหรัฐอเมริกา รวม ๔ แห่งเป็นเวลา ๓ ปี ซึ่งนับเป็นคนไทยคนแรกที่ศึกษาวิชาโรคจิต (จิตเวชศาสตร์) ภายหลังเมื่อกลับมาประเทศไทย ท่านได้นำวิชาโรคจิตและการศึกษาวิชาจิตเวชศาสตร์นี้มาเผยแพร่

อย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรมให้แก่แพทย์และนักเรียนแพทย์ ในคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล ทำให้สามารถบรรจุวิชาโรคจิตนี้เข้าสอนนักเรียนแพทย์ปีสุดท้ายของ คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาลได้สำเร็จในปี พ.ศ. ๒๔๗๖

หลังจาก พ.ศ. ๒๔๗๗ เป็นต้นมาท่านได้สอนวิชาโรคจิตแก่แพทย์จบใหม่ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลโรคจิตตามภาคต่าง ๆ ของประเทศ ท่านได้สร้างห้องสมุดทางจิตเวชแห่งแรกในโรงพยาบาล พร้อมกันท่านได้เขียนหนังสือชื่อ “วิธีตรวจโรคจิตและหลักวินิจฉัยโรคจิตโดยย่อ” ซึ่งถือว่าเป็นตำราจิตเวชเล่มแรกของไทย ปี พ.ศ. ๒๔๘๒ ท่านได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้ากองสุขภาพจิต กรมสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย ต่อมาโอนไปเป็นผู้เชี่ยวชาญชั้นพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

และเมื่อตั้งกระทรวงสาธารณสุขท่านได้โอนกลับมารับราชการในกระทรวงสาธารณสุขอีก โดยตำแหน่งสุดท้ายของท่านในกระทรวงเป็นรองปลัดกระทรวงฯ หลังจากนั้นท่านได้ดำรงตำแหน่งสำคัญอีกหลายตำแหน่ง อาทิ ศาสตราจารย์ในคณะสาธารณสุขศาสตร์ อธิบดีกรมการวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และอธิบดีกรมศิลปากร เมื่อท่านเกษียณอายุราชการแล้วท่านยังไปช่วยสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จนอายุถึง ๗๑ ปี ท่านถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ รวมอายุ ๗๙ ปี

ศาสตราจารย์ นายแพทย์หลวงวิเชียรฯ ได้ทุ่มเทให้งานจิตเวชอย่างเต็มกำลัง ท่านสอนและสนับสนุนแพทย์รุ่นหลังให้ทำงานด้านจิตเวชศาสตร์จนทำให้สาขานี้เจริญก้าวหน้ามากจนเป็นปึกแผ่นในปัจจุบัน อีกประการหนึ่งวิสัยทัศน์ของท่านทำให้กระทรวงสาธารณสุขมีที่ทางกว้างขวางใหญ่โต ด้วยเมื่อครั้งที่ท่านเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลโรคจิต ธนบุรี ท่านได้หาเงินได้จำนวนมาก ท่านซื้อที่ดินไว้สร้างโรงพยาบาลศรีธัญญา ทำให้กระทรวงและแพทย์ไทยได้รับอานิสงส์จากที่ดินผืนนี้นับเป็นคุณูปการของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ศ. คีตกีตศิริคุณ นว.อำนาจ กุลลาพันธ์

แพทย์กับการฟ้องร้องในปัจจุบัน

ความทุกข์ยากของเพื่อนแพทย์ที่ถูกร้องเรียน กล่าวหา กล่าวโทษ และฟ้องร้องจากการประกอบวิชาชีพทั้งทางจริยธรรม ทางอาญา และทางแพ่งมีอยู่ตลอดมา ประมาณ ๔๐ ปีมาแล้วที่ผมได้ทำงานด้านกฎหมายการแพทย์ ได้เห็นพัฒนาการของการฟ้องร้องในทุกรูปแบบจึงขอนำความรู้และประสบการณ์มาเล่าให้เพื่อน ๆ กราบดังนี้

๑. เรื่องคดีจริยธรรมถึงขั้นเพิกถอนใบอนุญาตนั้นมีไม่มากนัก เมื่อประมาณ ๕๐ ปีมาแล้วมีแพทย์อาวุโสคนหนึ่งให้น้ำเกลือใส่วิตามินให้มั่วสิด่าง ๆ กันในคนไข้เกือบทุกคนที่มารักษาที่คลินิกของตนเองโดยอ้างว่าเป็นการล้างอัดฉีดร่างกาย (เหมือนรยนต์) และคดีที่เพิกถอนใบอนุญาตฯ ล่าสุดในปีนี้เป็นเรื่องการอุ้มบุญที่ได้กระทำต่อเนื่องโดยผิดกฎหมายและมีผู้ได้รับผลกระทบจำนวนมากไม่น้อย ส่วนโทษสถานเบาในทางจริยธรรมนั้นก็มีอยู่ตลอดมา โดยในอดีตส่วนใหญ่ถ้าเป็นเรื่องผิดมาตรฐานหรือจริยธรรมที่ไม่มากก็ลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือนหรือภาคทัณฑ์ แต่ถ้าเป็นเรื่องที่รุนแรงอาจถึงขั้นพักใช้ใบอนุญาตฯ ส่วนในปัจจุบันนี้นอกจากมาตรฐานแล้วก็มีเรื่องการโฆษณาเกินจริงที่มีมากขึ้นอย่างน่าใจหาย ดังนั้น เพื่อนแพทย์ต้องระมัดระวังนะครับ

๒. เรื่องคดีอาญา ในอดีตความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยดีมาก ๆ ดังนั้นการฟ้องร้องในคดีอาญาก็มีน้อย แต่ในปัจจุบันสถานการณ์เปลี่ยนไปโดยหลาย ๆ ปัจจัย ทำให้แพทย์ถูกฟ้องร้องในคดีอาญามากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งที่ไปแจ้งความร้องทุกข์กล่าวหาแพทย์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ทำสำนวนส่งให้อัยการฟ้องต่อศาลหรือให้ทนายยื่นฟ้องเองโดยอาจร้องทุกข์ก่อนหรือไม่ก็ได้ ซึ่งการฟ้องร้องคดีอาญาจากการประกอบวิชาชีพนั้นส่วนใหญ่เป็นข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙๑ และอาจเป็นข้อหาทอทั้ผู้ป่วยตามมาตรา ๓๐๗ และ ๓๐๘ หรือถ้าเป็นโรงพยาบาลของรัฐก็อาจฟ้องร้องฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามมาตรา ๑๕๗ โดยในอดีตเมื่อประมาณ ๑๐ ปีมาแล้วมีแพทย์หญิงของกระทรวงสาธารณสุขถึง ๒ คนถูกควบคุมตัวในห้องขังระหว่างรอการประกันตัว คดีแรกเป็นกรณีทำ Spinal block เพื่อทำ Appendectomy และอัยการเป็นผู้สั่งฟ้องว่ามีความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙๑ ส่วนอีกคดีหนึ่งผู้ป่วยเสียชีวิตระหว่างการคลอดโดยทายาทผู้ตายเป็นผู้ให้ทนายฟ้องเองว่ามีความผิดตามมาตรา ๒๙๑ โดยพ่วงมาตรา ๓๐๗ และ ๓๐๘ ฐานทอทั้ผู้ป่วยอีกด้วย (คดีแรกสิ้นสุดโดยศาลพิพากษายกฟ้องว่าแพทย์ไม่มีความผิด ส่วนคดีหลังโจทก์ถอนฟ้องเอง) ดังนั้น หากถูกดำเนินคดีอาญาแพทย์ต้องเตรียมกระบวนการประกันตัวให้ดีเพื่อมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้

ขึ้นอีก ส่วนในปัจจุบันคดีล่าสุดได้มีผู้ฟ้องแพทย์ต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบโดยกล่าวหาว่าแพทย์ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต (ศาลคดีทุจริตและประพฤติมิชอบนี้ตั้งขึ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๙) สำหรับข้อหาอื่น เช่น กล่าวหาว่าแพทย์กระทำความอนาจารผู้ป่วยก็มีบ้างประปราย

๓. เรื่องคดีแพ่งมีเพิ่มขึ้นอย่างมาก ในอดีตบางคดีใช้เวลาเกือบ ๑๙ ปีกว่าคดีจะสิ้นสุดลงโดยศาลตัดสินให้แพทย์แพ้คดีซึ่งไม่ว่าจะแพ้หรือชนะชีวิตแพทย์ก็จะเปลี่ยนไป ส่วนในปัจจุบันตั้งแต่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ กระทรวงสาธารณสุข (ซึ่งมีแพทย์ประมาณร้อยละ ๒๘) ถูกฟ้องร้องไปแล้ว ๑๕๗ คดี ดังนั้น ถ้ารวมแพทย์ทั่วประเทศ (ภาคเอกชนตัวเลขน่าจะสูง) ก็น่าจะประมาณ ๕๖๐ คดี (อันหลังนี้ผมประมาณเอานะครับ เพราะไม่สามารถหาตัวเลขของภาครัฐที่อื่น ๆ และภาคเอกชนได้แต่คิดจากฐานของกระทรวงสาธารณสุข) เพราะการฟ้องร้องเป็นคดีผู้บริโภคนั้นผู้ฟ้องได้เปรียบมาก เช่น อายุความยาวขึ้น ฝ่ายจำเลยต้องเป็นฝ่ายพิสูจน์ความถูกต้อง พิสูจน์ไม่ได้ก็แพ้คดีไป ไม่ต้องมีทนายก็ได้ ศาลจะพิพากษาให้ชดใช้เงินฟ้องก็ได้ ดังนั้น คดีแพ่งจะมีสถิติสูงขึ้นเพราะการฟ้องร้องแพทย์ปัจจุบันถือว่าเป็นคดีผู้บริโภค

เพื่อนแพทย์ไม่ต้องวิตกกังวลมากนักครับ แพทยสภาจะดูแลทั้งประชาชนและแพทย์ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยแพทย์ที่ทำผิดก็จะได้รับโทษอย่างเป็นธรรม ส่วนแพทย์ที่ไม่ผิดก็จะได้รับการปกป้องช่วยเหลือ สำหรับกฎหมายที่ไม่เหมาะสมในการฟ้องแพทย์ก็ได้พยายามดำเนินการขอแก้ไขมาโดยตลอด

โอกาสหน้าผมจะเล่าให้ฟังถึงแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟ้องร้องให้แก่เพื่อนแพทย์ เพื่อให้ดูแลรักษาชีวิตและสุขภาพของผู้ป่วยอย่างมีความสุขนะครับ

ขอเดชะพระบารมีแห่งสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ได้โปรดประทานพรให้พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ และครอบครัวมีความสุขภาพแข็งแรง สดชื่นแจ่มใส มีความสุขมาก ๆ และปลอดภัยจากการถูกฟ้องร้องตลอดปีใหม่ ๒๕๖๑ และตลอดไปครับ

ด้วยความรักและปรารถนาดีจากใจจริง

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวในสื่อมวลชนในประเทศ “ภาพป้ายในโรงพยาบาล ก.” ที่มีข้อความว่า

“เรียนท่านผู้รับบริการทุกท่าน ท่านคือคนสำคัญของโรงพยาบาลเช่นเดียวกันกับบุคลากรทางการแพทย์ของโรงพยาบาล ทางโรงพยาบาลมีความภาคภูมิใจและยินดีที่ได้ให้บริการผู้รับบริการทุกท่านด้วยความสุภาพและเคารพในตัวผู้รับบริการทุกท่าน หากทางโรงพยาบาลให้บริการท่านไม่เป็นไปตามที่ท่านคาดหวัง ท่านสามารถให้คำแนะนำแก่ทางโรงพยาบาลผ่านศูนย์รับข้อเสนอแนะได้ เพื่อที่ทางโรงพยาบาลจะได้ช่วยเหลือท่านและปรับปรุงบริการ ทางโรงพยาบาลขอให้ท่านผู้รับบริการปฏิบัติต่อบุคลากรของทางโรงพยาบาลด้วยความสุภาพและเคารพในตัวผู้ให้บริการด้วยเช่นกัน ในกรณีที่ท่านปฏิบัติต่อบุคลากรของทางโรงพยาบาลด้วยความไม่สุภาพ ไม่ให้เกียรติ ทางโรงพยาบาลขอสงวนสิทธิในการให้บริการแก่ท่าน”

ข้อความ “ในกรณีที่ท่านปฏิบัติต่อบุคลากรของทางโรงพยาบาลด้วยความไม่สุภาพ ไม่ให้เกียรติ ทางโรงพยาบาลขอสงวนสิทธิในการให้บริการแก่ท่าน” ที่ปรากฏที่ภาพป้ายในโรงพยาบาล ก. เป็นการเหมาะสมหรือไม่ ต้องพิจารณาจากกฎหมายและหลักจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพประกอบ ดังนี้

ประเด็นของสถานพยาบาลโดยมีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล

๑. “ภาพป้ายในโรงพยาบาล ก.” น่าจะเป็น “การโฆษณาสถานพยาบาล” ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่กล่าวว่า “การโฆษณาสถานพยาบาล” หมายความว่า การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานพยาบาล รวมถึงแผ่นป้ายโฆษณาให้ประชาชนเห็นหรือทราบเพื่อประโยชน์ของสถานพยาบาล ต้องได้รับอนุมัติข้อความจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพตามพระราชบัญญัติ

สถานพยาบาลมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง

๒. การสงวนสิทธิในการให้บริการแก่ผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลมาตรา ๓๖

“มาตรา ๓๖ ผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการของสถานพยาบาลต้องควบคุมและดูแลให้มีการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วยซึ่งอยู่ในสภาพอันตรายและจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉิน เพื่อให้พ้นจากอันตรายตามมาตรฐานวิชาชีพและตามประเภทของสถานพยาบาลนั้น ๆ”

จะเห็นได้ว่าในกรณี “ผู้ป่วยฉุกเฉิน” สถานพยาบาลไม่สามารถปฏิเสธการรักษาผู้ป่วยได้เลยดังกรณีตัวอย่าง “คดีโรงพยาบาลปฏิเสธการรักษา” ผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุถูกนำส่งโรงพยาบาล ผู้ป่วยอาเจียนเป็นเลือด แพทย์เวรเห็นว่าผู้ป่วยน่าจะมีภาวะเสี่ยงต่อสมองบอบช้ำและมีโลหิตออกในสมอง ต้องได้รับการรักษาอย่างทันด่วนที่ พยาบาลได้สอบถามว่า ใครเป็นผู้ที่จะชำระค่าใช้จ่าย เมื่อไม่มีคำตอบ จึงได้ปฏิเสธที่จะรับผู้ตายไว้รักษา โดยแนะนำให้ไปรักษาที่โรงพยาบาล จ. ซึ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐ แต่ผู้ป่วยถึงแก่ความตายระหว่างเดินทางไปโรงพยาบาล จ. โรงพยาบาล (จำเลย) ซึ่งเป็นนายจ้างของพยาบาล เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลและผู้ดำเนินการสถานพยาบาลมีหน้าที่ต้องควบคุมและดูแลให้ช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วยซึ่งอยู่ในสภาพอันตรายและจำเป็นต้องได้รับการรักษาโดยฉุกเฉิน เพื่อให้ผู้ป่วยพ้นจากอันตรายตามมาตรฐานวิชาชีพและตามประเภทของสถานพยาบาลนั้น ๆ ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๓๖ แต่กลับไม่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของพยาบาล จึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์

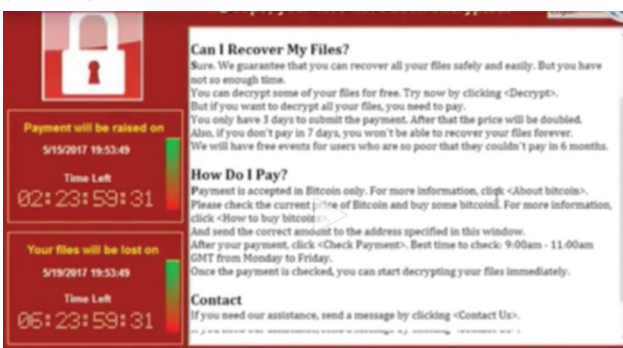
Ransomware in the Healthcare Industry

ผู้อ่านหลายคนคงได้ยินข่าวโปรแกรมคอมพิวเตอร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) ซึ่งแพร่กระจายไปทั่วโลก เพื่อเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่าน เรามาดูความรู้จักโปรแกรมคอมพิวเตอร์นี้ที่เข้ามาโจมตีระบบคอมพิวเตอร์ในโรงพยาบาลหลายแห่งทั่วโลกกัน ตัวอย่างหนึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ Hollywood Presbyterian Medical Center ในเมือง Los Angeles มลรัฐ California ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งศูนย์การแพทย์เอกชนแห่งนี้มีขนาด ๔๒๔ เตียงและมีแพทย์ทำงานประมาณ ๕๐๐ กว่าคน

เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เมื่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์การแพทย์ได้รับอีเมลใบเรียกเก็บเงิน (Invoice) และเปิดดูก็เกิดการแพร่กระจาย Ransomware ที่มีชื่อว่า Locky เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของศูนย์การแพทย์ ทำให้ไฟล์ต่าง ๆ ในระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถเปิดใช้งานได้ แพทย์ไม่สามารถเรียกข้อมูลผู้ป่วยได้ อีกทั้งไม่สามารถส่งภาพถ่ายเอกซเรย์ ซีทีสแกน และผลการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการไปยังจุดต่าง ๆ ได้ ศูนย์การแพทย์ต้องหยุดให้บริการและส่งผู้ป่วยรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลแห่งอื่น เมื่อศูนย์การแพทย์แห่งนี้ยอมเสียเงินค่าไถ่ที่ถูกเรียกเก็บเป็นเงิน Digital Money ที่เรียกว่า Bitcoin จำนวน ๔๐ Bitcoin ซึ่งเทียบเป็นเงินไทยประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาทในขณะนั้นให้แก่อาชญากรระบบคอมพิวเตอร์ก็กลับมาทำงานปกติในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ หรือ ๑๐ วันหลังจากถูกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Ransomware โจมตี

โปรแกรม Ransomware ไม่ใช่เพิ่งเกิดขึ้นในโลก โปรแกรมนี้ได้พัฒนามานานแล้ว มีหลาย Versions และหลายตัว ได้แก่ Dirty Decrypt, CryptoLocker, CryptoWall, Critroni, TorrentLocker, CryptographicLocker และ Wannacry เป็นต้น การทำงานของโปรแกรมเหล่านี้เป็นการเข้ารหัสไฟล์ (Files-Encrypting) ทำให้เหยื่อที่ไม่ทราบรหัสกุญแจไม่สามารถเปิดใช้ไฟล์ต่าง ๆ ได้ โดยโปรแกรมจะไม่ทำลายส่วนที่เป็นฮาร์ดแวร์ พวกอาชญากรคอมพิวเตอร์สามารถแพร่กระจายโปรแกรมแต่ละตัวไปได้หลายทาง ได้แก่ อีเมลที่ไม่ทราบแหล่งที่มา โปรแกรมแฝง Trojan Website หลอกหลวง และทาง Backdoor แต่ที่นิยมกันมากที่สุดก็โดยทางอีเมลที่ไม่ทราบแหล่งที่มา

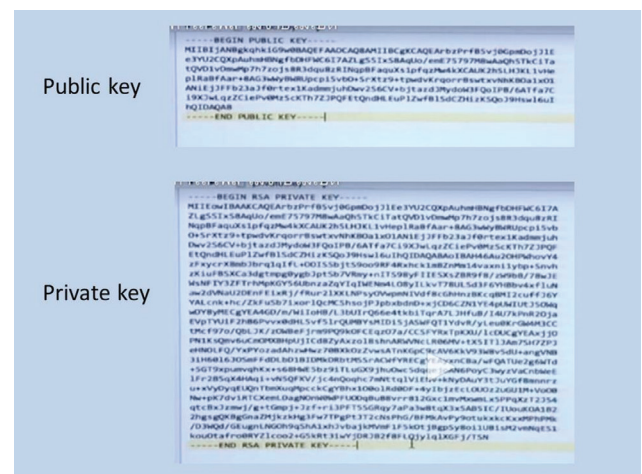
เมื่อเหยื่อรับอีเมลและเปิดไฟล์ที่แนบมาด้วยโปรแกรม Ransomware จะส่งสัญญาณไปเชื่อมต่อกับศูนย์บัญชาการ (Command Control Center) ซึ่งอาจอยู่ในประเทศใดประเทศหนึ่งที่เราไม่ทราบ จากนั้นศูนย์บัญชาการจะรู้เป้าหมายและสร้างกุญแจคู่ Public key และ Private key แล้วก็ส่งไฟล์ที่มี Public key มาเข้ารหัส (Encrypt) ข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ของเหยื่อ ทำให้ทุกไฟล์ที่เชื่อมต่อกันในเน็ตเวิร์กไม่สามารถถูกเรียกมาใช้งานได้ พร้อมทั้งส่งข้อความมายังเหยื่อเพื่อเรียกค่าไถ่ (ภาพที่ ๑)

ภาพที่ ๑ ข้อความที่ส่งมาเรียกค่าไถ่

การเรียกค่าไถ่มักจะกำหนดวงเงินไม่สูงมากนัก แต่อาศัยได้เหยื่อจำนวนมากทั่วโลก และยังกำหนดระยะเวลาให้ส่งเงินค่าไถ่ ใครส่งช้าก็จะถูกเรียกเงินเพิ่ม และถ้าพ้นกำหนดก็ไม่สามารถกู้ไฟล์กลับคืนมาได้ เหยื่อต้องส่งเงินค่าไถ่ไปให้อาชญากรในรูปของ Digital Money ที่เรียกว่า Bitcoin ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมทางการเงินในเทคโนโลยี Blockchain โดยไม่มีใครสามารถควบคุมและตรวจสอบธุรกรรมนี้ได้ ดังนั้นจะไม่มีใครทราบว่าใครเป็นผู้รับเงินและอาชญากรสามารถนำ Bitcoin ที่ถูกส่งเข้าบัญชีไปแลกกลับเป็นเงินตราสกุลต่าง ๆ ได้ เมื่อเหยื่อส่งเงินค่าไถ่ไปแล้วทางศูนย์บัญชาการของอาชญากรก็จะส่งรหัสกุญแจมาเพื่อปลดล็อกรหัสในระบบคอมพิวเตอร์ของเหยื่อ ทำให้ระบบสามารถกลับมาทำงานได้ตามปกติ

หลายคนอาจจะสงสัยว่าหากเราไม่ยอมเสียค่าไถ่แต่จะให้ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์มาแก้รหัสกุญแจเพื่อกู้ไฟล์ข้อมูลกลับมาใช้งาน จากข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญด้าน Cybersecurity ชี้ให้เห็นว่าการกู้ข้อมูลกลับมาทำได้ยากมากเพราะ Ransomware ใช้การเข้ารหัสเป็นแบบสมมาตร ซึ่งต้องใช้รหัสกุญแจ ๒ รหัส ได้แก่ Public key และ Private key เป็นการเข้ารหัสแบบกุญแจคู่ ซึ่งเป็นรหัสคู่เดียวในโลกเท่านั้นที่จะเปิดได้ (ภาพที่ ๒)

ภาพที่ ๒ รหัส Public key และ Private key

Ransomware หรือโปรแกรมเรียกค่าไถ่เป็นตัวอย่างของภัยทางโลกไซเบอร์ที่แพทย์ทุกคนควรรู้จักและเรียนรู้ที่จะป้องกัน ยังมีภัยทางโลกไซเบอร์อื่น ๆ ที่จะสามารถทำลายข้อมูลซอฟต์แวร์ หรือฮาร์ดแวร์ของระบบคอมพิวเตอร์ได้ โดยเฉพาะระบบคอมพิวเตอร์ในโรงพยาบาลที่ส่วนใหญ่มีข้อโหว่ให้เหล่าบรรดาแฮกเกอร์ได้เข้ามาโจมตีหรือลักขโมยข้อมูลของโรงพยาบาลไปหาผลประโยชน์

วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๐.๓๐ น. ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น ศ. ดร. นพ.ประสิทธิ์ วัฒนาภา นายกแพทยสภา บรรยายแก่แพทย์และบุคลากรสาธารณสุข ๑,๑๐๐ คน เรื่องศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาสังคมไทยให้ร่มเย็นเป็นสุข เป็นการนำความรู้ที่พระราชทานมาใช้และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา (วิธีการ : เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา) การครองตนเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี ความเพียร การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อวันที่ ๒๕-๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ คณะกรรมการแพทยสภาได้จัดกิจกรรมโครงการแพทยสภาสัญจรครั้งที่ ๒-๒๕๖๐ เดินทางไปพบปะสมาชิกแพทย์และพบบประชาชนที่จังหวัดอุทัยธานี ชัยนาท และสิงห์บุรี โดยจัดโครงการแพทยสภาพบบประชาชนที่จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิแอกท์นาว (Act Now) เป็นอุปกรณ์การเรียนมูลค่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน) มอบให้แก่นักเรียนอนุบาล ๒๐๐ คนและเด็กนักเรียนมัธยมต้น ๒๐๐ คน รวม ๔๐๐ ชุด รถเข็นมือสองสภาพดีจากต่างประเทศเพื่อมอบให้ประชาชนผู้พิการ และเสื้อเพื่อแจกให้ อสม. ที่เข้าร่วมกิจกรรมแพทยสภาพบบประชาชน ๓๕๐ ตัว โดยนำเสนอเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพและประชาสัมพันธ์งาน ๕๐ ปีแพทยสภา

เรื่องสำคัญจากการประชุมคณะกรรมการแพทยสภา ครั้งที่ ๗/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

รับรอง (ร่าง) แนวทางการจัดทำแผนฝึกอบรม/หลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาและอนุสาขาท่าง ๆ (ตามเกณฑ์ WFME)

รับรองผลการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมชั้นตอนที่ ๑ (สอบผ่าน ๑,๘๓๔ คน) และชั้นตอนที่ ๒ (สอบผ่าน ๒,๖๙๒ คน) ประจำปี ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๑ ตามที่เสนอ

รับรองผลการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมชั้นตอนที่ ๓ (สอบผ่าน ๒๕๑ คน) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ รอบพิเศษ

รับรองผลการคัดเลือกแพทย์ประจำบ้านประจำปีการอบรม ๒๕๖๐ รอบที่ ๒ ตามรายชื่อสาขาและสถาบันที่เสนอ

รับรองผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ (รวม ๑,๕๔๘ ราย) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ศ. คลินิกเกียรติคุณ พญ.วิบูลวรรณ วิตะติล

โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

แถลงข่าวเปิดตัวโครงการประกวดเรื่องเล่า

ทางการแพทย์ “รักนะจึงบอก” ครั้งที่ ๓ ณ ห้องประชุม

อิงบุรี โรงแรมพักพิงอิงทาง จ.นนทบุรี

แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับ

การปลูกถ่ายอวัยวะเพื่อปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับการปลูกถ่ายอวัยวะ กำกับและดูแลการประกอบวิชาชีพเวชกรรมฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน และถูกต้องตามจริยธรรม

รับทราบความก้าวหน้าอาคารสภาวิชาชีพ ได้ดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาเช่าสู่งวดงานที่ ๑๘ (จาก ๓๐ งวดงาน) ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขและเปลี่ยนแปลงวัสดุให้เป็นไปตามมาตรฐานของการก่อสร้างอาคารที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐

ได้มอบหมายให้ พลอากาศตรี นายแพทย์อิทธิพร คณะเจริญ จัดตั้งคณะทำงานและศึกษาการประกอบวิชาชีพเวชกรรมผ่านโซเชียลมีเดีย

เรื่องสำคัญจากการประชุมคณะกรรมการแพทยสภา ครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาความปลอดภัยในการคลอดที่โรงพยาบาลชุมชน วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงมาตรฐานเรื่องความปลอดภัยของการคลอดในโรงพยาบาลระดับต่าง ๆ เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ป่วย แพทย์ และพยาบาล ทำให้ระบบสาธารณสุขทั้งระบบสามารถดำเนินต่อไปได้

รับรองโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี เป็นสถาบันฝึกอบรมแพทย์ฝึกหัดสำหรับผู้มีสัญชาติไทยที่สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิตจากต่างประเทศของแพทยสภา

รับทราบและรับรองผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (เพิ่มเติม) โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป รวม ๕๑๗ คน

รับทราบและรับรองประกาศแพทยสภาเรื่องกำหนดประเภทสาขาและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาประเภทที่ ๑ และ ๒ ประจำปีการอบรม ๒๕๖๑

รับทราบและรับรองผลการคัดเลือกแพทย์ประจำบ้านประจำปีการอบรม ๒๕๖๐ หลังรอบที่ ๒ เป็นกรณีพิเศษ

รับทราบการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำระเบียบการเปิดฝึกอบรมแพทย์วิเทศ โดยมี พลตรี กิรทรา ม่วงทอง เป็นประธานคณะทำงาน

อนุมัติรับสมาชิกใหม่แพทยสภาและขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมรวม ๓๑ คน และรับทราบแพทย์ถึงแก่กรรม ๑๖ คน

รับทราบผลการดำเนินการ (โครงการย่อย ๒) จัดทำระบบการเตรียมการประชุมและสรุปผลการประชุมแบบไร้กระดาษ (Paperless)

อนุมัติการเปลี่ยนรูปแบบบัตร MDCARD โดยได้เพิ่ม QR Code ตามที่เสนอ กำหนดจัดโครงการแพทยสภาสัญจรจังหวัดอุทัยธานี ชัยนาท และสิงห์บุรี ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ กันยายน ๒๕๖๐

รับทราบแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานครบรอบ ๕๐ ปี แพทยสภา ประธาน คือ ศ. ดร. นพ.ประสิทธิ์ วัฒนาภา และมีคณะทำงาน ๗ คณะ

เรื่องสำคัญจากการประชุมคณะกรรมการแพทยสภา ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐

รับทราบความเห็นของคณะกรรมการพิจารณารายละเอียดร่างพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. และให้รวบรวมข้อมูลส่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

เห็นชอบการจัดสัมมนาพยานทางการแพทย์ในกระบวนการยุติธรรมและในกระบวนการพิจารณาตีจริยธรรมโดยแพทยสภาร่วมกับแพทยสมาคม

เห็นชอบโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศแพทยสภา ๒๕๖๐ (โครงการย่อย ๔) ระบบข้อมูลแพทย์และแพทยสภา งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท

เห็นชอบ (ร่าง) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามประสิทธิภาพประสิทธิผลการดำเนินงานระบบสารสนเทศ (IT Audit) แพทยสภา

เห็นชอบ (ร่าง) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการใช้สื่อสารสนเทศทางการแพทย์ของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

เฉพาะปีการศึกษา ๒๕๖๑ อนุมัติให้กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทยประกาศรับผู้เข้าศึกษาเกินศักยภาพที่ได้รับการรับรองจากแพทยสภาได้ร้อยละ ๑๐ ทั้งนี้ไม่เกิน ๑๐ คน โดยให้ส่งรายชื่อนักศึกษาที่รับเกินนี้ให้แพทยสภาด้วย

รับทราบและรับรองประกาศรับสมัครแพทย์ประจำบ้านประจำปีการฝึกอบรม ๒๕๖๑ รอบที่ ๑ ตามที่เสนอ

ไม่รับรองหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๙ วิทยาลัยแพทยศาสตร์นานาชาติจุฬาภรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เพราะการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นคลินิกยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และให้ประกาศลงเว็บไซต์แพทยสภาด้วย

เห็นชอบให้ออกประกาศแพทยสภา “เรื่องกำหนดกรอบเวลาการทำงานของแพทย์ภาครัฐ” และให้ติดตามผลเป็นเวลา ๑ ปี กำหนดว่า

๑. การทำงานของแพทย์นอกเวลาราชการไม่ควรเกิน ๔๐ ชั่วโมง/สัปดาห์ โดยเวรอุบัติเหตุและฉุกเฉินไม่ควรเกิน ๑๖ ชั่วโมงติดต่อกัน
๒. แพทย์ที่อายุตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไปควรได้รับสิทธิคงอยู่เวรนอกเวลาราชการ

เห็นชอบให้จัดสัมมนาเรื่อง “วิกฤต คุณภาพ ความรุนแรงในโรงพยาบาลทางออกคืออะไร”

เห็นชอบและอนุมัติร่างงบประมาณรายจ่ายแพทยสภาประจำปี ๒๕๖๑

เห็นชอบตามที่คณะกรรมการอำนวยการจัดงานครบรอบ ๕๐ ปี แพทยสภาเสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ๕ ชุด

๑. คณะกรรมการจัดงานโครงการ “หมอชวนวิ่ง”
๒. คณะทำงานประวัติศาสตร์การแพทย์ไทย
๓. คณะกรรมการสรรหาแพทย์ต้นแบบของแพทย์
๔. คณะทำงานจัดประชุมวิชาการในโอกาสครบ ๕๐ ปี แพทยสภา (ฝ่ายวิชาการ)
๕. คณะกรรมการจัดหน่วยแพทย์อาสาในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี แพทยสภา

เรียน สมาชิกแพทยสภาทุกคน
หากสมาชิกแพทยสภาคนใดประสงค์รับข่าวสารหมายเหตุน
แพทยสภาในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์กรุณาแจ้ง e-mail address
ของท่านมายัง prtmc.tmc@gmail.com โดยแพทยสภาจะจัดส่ง
หมายเหตุนแพทยสภาให้ท่านทาง e-mail ต่อไป
ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกแพทยสภา

